

Succes for All: beter lezen door samenwerkend leren?

Tijdens de tweede ronde van het NRO-congres verzorgden Marijke Mullender-Wijnsma (universitair docent aan de Rijksuniversiteit Groningen) en Lobke Jansen (materiaalontwikkelaar, leerkracht en schoolbegeleider) een sessie over het project Succes for All Nederland. Ze lieten ons ervaren hoe samenwerkend leren er in de praktijk uitziet.

door Silke Denekamp en Amber Buijs

Succes for All werd rond 1980 in Baltimore door Robert Slavin en Nancy Madden opgericht. Het was een programma waarbij het gedane onderzoek de basis vormde voor de inhoud. Het programma legde een focus op taal en was inzetbaar door de hele basisschool. Het is meermalen bewezen dat het programma werkt.

Rond 2015 is dit programma naar Nederland gekomen. Een onderzoeksteam van onderwijswetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen heeft toen onderzocht hoe ze het Amerikaanse programma Succes for All konden vertalen naar het Nederlandse onderwijs.

De aanleiding van het onderzoek van Mullender-Wijnsma en anderen was de grote zorg rond lezen. In Nederland is 18% van de 15-jarigen laaggeletterd. In totaal zijn 2,5 miljoen Nederlanders laaggeletterd.

In Groningen was de situatie zorgelijk. Twee gebieden in de provincie Groningen staan in de top 5 van achterstandswijken. Hier gaat het vooral om autochtone gezinnen. In de stad Groningen leeft een op de vijf kinderen in armoede. Op Groningse scholen was het verschil in taalprestaties erg groot. Hier wilde het team van Succes for All Nederland verandering in brengen.

'Congresgangers konden ervaren hoe succesvol samenwerken in een groepje kan zijn'

Na het onderzoek begon in schooljaar 2015-2016 een pilot in groep 3 op Groningse scholen. Een belangrijk onderdeel van het programma is samenwerkend leren. Samenwerkend leren werkt gunstig bij taallessen omdat het zorgt voor actieve deelname en actief gebruik van taal. Dit kan resulteren in een toename van de leerprestaties.

Na de pilot in 2015-2016 zijn ze ieder schooljaar stapsgewijs gaan uitbreiden: in 2016-2017 begon de pilot in groep 4, in 2017-2018 begon de pilot in groep 5. Inmiddels werken alle Groningse scholen die meedoen met het project van groep 3 t/m 7 met Succes for All. Aankomend schooljaar zal dit uitbreiden naar groep 3 t/m 8.

Na 3 jaar onderzoek op 6 SfA-scholen en 4 controlescholen zijn de volgende resultaten behaald:

- meer leerlingen hebben het AVI-niveau behaald,
- er zijn geen negatieve neveneffecten gevonden op rekenen,
- er is ook geen verschil gevonden in het niveau van begrijpend lezen. Hieraan willen de scholen de komende jaren werken.

Gedurende de hele workshop was de sfeer erg goed. Iedereen luisterde aandachtig naar de sprekers en iedereen werd erg enthousiast toen Lobke Jansen ons liet ervaren hoe samenwerkend leren in de praktijk wordt gegeven. We mochten ervaren hoe succesvol het is om met een groepje samen te kunnen werken door middel van een geheugenspelletje: eerst alleen proberen tien uitdrukkingen te onthouden en te noteren, en daarna in een groepje van vier dezelfde opdracht. Waar je er in de eerste ronde misschien maar vier kon onthouden, had je ze alle tien in de tweede ronde. Kortom, een erg leuke workshop en zeker ook een interessant onderzoek, met lovende resultaten!

[« Terug naar alle reportages](#)